

Студијски програм: Шумарство			
Назив предмета: Гајење шума посебне намене			
Наставник/наставници: Др Бранко Р. Кањевац			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Положен испит из обавезних предмета у оквиру модула			
Циљ предмета Упознавање слушалаца са категоризацијом шума посебне намене (заштених шума и заштићених шума и шума посебног значаја) значајем ових шума, заступљеношћу у Србији и законском регулативом, са природним процесима који се одвијају у прашуми и шумским резерватима, и са потребом заштите биодиверзитета			
Исход предмета Оспособљавање за примену метода за дефинисања стања, карактеристика, узгојних потреба, примену метода обнове и неге шума посебне намене најзначајнијих које се налазе на овим просторима, по принципима природи блиског гајења шума, и за извођење ових мера, с циљем повећања стабилности и трајности			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Шуме посебне намене – савремена потреба и тренд стављања природних шумских екосистема под одређени вид и облик заштите. Врсте шума посебне намене и њихов значај, правна регулатива, категоризација ових шума. Шуме прашумског карактера и шумски резервати, карактеристике и природни процеси у њима. Функцијски тип шуме, одређена ограничења и специфичности при газдовању и неопходност стварања функционалног типа шуме. Узгојне потребе и мере у шумама посебне намене - специфичности и карактеристике по принципима природи блиског гајења шума и активне заштите у одређеним степенима и зонама заштите. Гајење заштитно-мелиоративних шума: шума у екстремно неповољним условима станишта (на кршу, на песковима и песковитим, замочвареним земљиштима), шума у екстремно неповољним климатским условима (на горњој граници шумске вегетације - субалпских шумских екосистема), екологија и ограничавајући чиниоци за развој шуме; гајење шума са приоритетном заштитном улогом (земљишозащитних, водозащитних, водорегулационих, изолационих, шумама које штите од лавина). Гајење шума посебног значаја: шума у националним парковима, парковима природе и у осталим заштићеним природним добрима; гајење излетничких, рекреационих и парк шума, гајење приградских (урбаних) шума, гајење шума у околини бања и природних лечилишта; гајење шума у ловиштима и узгајалиштима дивљачи; гајење шума у имисионим областима у зависности од имисионог типа; гајење семенских састојина, наменских култура и засада; гајење шума са функцијом научних истраживања и школским огледним центрима. <i>Практична настава</i> Детаљније проучавање шума посебне намене. На конкретним примерима дефинише се врста, значај, категоризација шуме посебне намене, законска регулатива. Израдом семинарског рада студенти обрађују карактеристике ових шума, ограничењима и специфичностима примене узгојних мера у конкретним функцијским и функционалним типовима, и др.			
Литература Говедар З., Крстић, М. (2016) Гајење шума посебне намене, Шумарски факултет Бањалука. Krstić, M. (2008) Načelna razamtranja kategorizacije i uzgojnih potreba u šumama posebne namene. Šumarstvo 1-2, UŠITS, Beograd. Krstić M. (2008) Uzgojne potrebe u šumama zaštićenih prirodnih dobara. Zaštita prirode br. 60/1, Beograd, (61-72). Правна регулатива у вези са шумама посебне намене. Допунска литература: Vacek S., Mikeska M. (2009) Zasadby pestebne peče podle cilovych hospodarskych souboru – pestebni peče dle CHS. Poglavlje u knjizi: Pestovani lesu III - Prakticke postupy pestovany lesu, Poleno Z., Vacek S. a kolektiv. Kostolec nad Černými lesy. Govedar, Z., Stojanović, Lj., Krstić M. (2006) Uzgojna problematika u funkciji stabilnosti šuma posebne namene. Medjunarodna naučna konferencija „Gazdovanje šumskim ekosistemima nacionalnih parkova i drugih zaštićenih područja“, Jahorina-Tjentište, BiH. Zbornik radova. Krstić M., Stojanović Lj. (1994) Rezultati istraživanja prorednih seča u park šumi Stepin Gaj. Savetovanje: Zelenilo u urbanističkom razvoju grada Beograda, Beograd. Zbornik radova. Stojanović, Lj., Krstić, M., Prokić, S. (1995) Ekološka uloga šumskih ekosistema u planinskom regionu Tare. Monografija: Banjska i klimatska mesta Jugoslavije, Beograd. Stojanović, Lj., Krstić, M. (2005) Bukove prašume. Monografija «Bukva (Fagus moesiaca /Domin. Maly/ Czczott.) u Srbiji». UŠIT Srbije, Šumarski fakultet u Beogradu. Stojanović, Lj., Krstić, M., Bjelanović, I. (2006) Predlog uzgojnih zahvata u šumama sladuna i cera sa posebnom namenom na području Vrnjačke Banje. Šumarstvo 3. UŠITS, Beograd.			
Број часова активне наставе:	Теоријска настава: 2+2	Практична настава:	
Метод извођења наставе Активна (теоријска настава) путем видео-бим презентације; једнодневна стручна екскурзија на објектима у околини Београда. Семинарски радови са обрадом узгојног третмана у шумама посебне намене.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	65
семинар-и	20		